

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KOMITETAS**

**PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS
KLAUSIMAIS 2022–2033 METAMS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO NR. XIVP-1260**

2022-06-15 Nr. 104-P-58
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: Komiteto pirmininkas Laurynas Kasčiūnas, komiteto nariai: Virgilijus Alekna, Dainius Kreivys, Raimundas Lopata, Arvydas Pocius, Valdas Rakutis.

Komiteto biuro vedėjas Evaldas Sinkevičius, komiteto biuro patarėjai Vilma Greckaitė, Mantas Lapinskas, Vilma Kaminskienė, komiteto biuro padėjėjas Justas Gaidys.

Kviestieji asmenys:

2022-06-15 Teisingumo viceministras Elanas Jablonskas, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pavaduotoja Rūta Kaziliūnaitė.

2022-06-08 Teisingumo viceministras Elanas Jablonskas, Teisingumo ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus l.e.p. skyriaus vedėja Jolanta Bernotaitė, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pavaduotoja Rūta Kaziliūnaitė, „Transparency International“ iniciatyvų vadovė Deimantė Žemgulytė.

2022-05-09 Teisingumo viceministras Elanas Jablonskas, Teisingumo ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus l.e.p. skyriaus vedėja Jolanta Bernotaitė, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pavaduotoja Rūta Kaziliūnaitė.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2022-01-05				Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.	Pritarti	

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		Str.	Str. d.	p.			
1.	„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022-06-01				Atkreipiame gerbiamų NSGK narių dėmesį, jog 2021 m. liepos 1 d. teikėme pasiūlymus projekto rengėjams, į kurių dalį buvo atsižvelgta. Jus galite rasti čia: https://bit.ly/3aoiisA Mūsų pasiūlymai remiasi požiūriu, kad Nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais 2022-2033 metams turėtų būti grindžiama siekiu „skaidrumas per patirtis“, o ją įgyvendinantys subjektai būtų skatinami: - įtraukti savo bendruomenės ar įstaigos atstovus į antikorupcinių prioritetų nustatymą, priemonių juos įgyvendinti ir skaidrumo standartų kūrimą, pasirinkimą bei įgyvendinimą; - siekti pamatuojamų ir įgyvendinamų rezultatų; - reguliariai matuoti antikorupcinį pokytį organizacijų ir atskirų sektorių lygmenyje, prioritetą teikiant žmonių antikorupcinio elgesio pokyčio matavimui;	Atsižvelgti	

				- antikorupcinį pokytį kurti skatinant gerųjų pavyzdžių bendruomenėse kūrimą ir tarpusavį organizacijų bendradarbiavimą ir dalijimąsi duomenimis; - reguliariai rinkti, sisteminti ir skelbti duomenis, kiek finansinių ir žmogiškųjų išteklių organizacija skiria korupcijos prevencijai. Manome, kad šios priemonės leistų siekti labiau pamatuotų korupcijos prevencijos tikslų.														
2.	„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022-06-01			Atsižvelgiant į patirtį ir diskusijas rengiant Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais (NDKP) įgyvendinimo planą bei išvalgomis, išsakytomis tarpžinybinės komisijos susitikimo metu, TILS siūlo patikslinti NDKP: • Išskirti 5 svarbiausius NDKP prioritetus suskirstant juos į 5 atskirus blokus su 25 poveikio rodikliais (pasiūlymą dėl rodiklių suskirstymo galite rasti apačioje): (1) kyšininkavimo mažinimas, (2) gyventojų antikorupcinio potencialo didinimas, (3) valdžios atvirumas ir skaidresnis sprendimų priėmimas, (4) stambios korupcijos apraiškų mažinimas, (5) viešojo sektoriaus teikiamų paslaugų kokybės gerinimas (prioritetai surašyti TILS siūlomos svarbos tvarka). Manome, jog tai suteiktų galimybę institucijoms, atsakingoms už NDKP įgyvendinimą, aiškiau ir lengviau susieti savo numatytas veiklas su prioritetinių tikslų siekimu; <table><tr><th>BLOKAI</th><th>Eil. Nr.</th><th>Poveikio rodikliai</th></tr><tr><td rowspan="4">KYŠININKAVIMO MAŽINIMAS</td><td>1.</td><td>Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis, procentais</td></tr><tr><td>2.</td><td>Gyventojų, per pastaruosius 12 mėn. davusių kyšių, dalis, procentais</td></tr><tr><td>3.</td><td>Gyventojų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais</td></tr><tr><td>4.</td><td>Įmonių vadovų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais</td></tr></table>	BLOKAI	Eil. Nr.	Poveikio rodikliai	KYŠININKAVIMO MAŽINIMAS	1.	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis, procentais	2.	Gyventojų, per pastaruosius 12 mėn. davusių kyšių, dalis, procentais	3.	Gyventojų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais	4.	Įmonių vadovų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais	Pritarti iš dalies	Argumentai: Komitetas pritaria išvalgoms dėl rodiklių grupavimo, tačiau, atsižvelgiant į dabartinę dokumento rengimo stadiją, abejotina ar tikslinga iš esmės keisti viso dokumento struktūrą. Manytina, kad minimas rodiklių grupavimas pareikalautų keisti ne tik antrąjį darbotvarkės priedą, tačiau turėtų būti ir nuosekliai integruotas visoje darbotvarkėje. Taip pat siūlomi 5 blokai turėtų būti išdiskutuoti platesniame institucijų ir ekspertų rate, priešingu atveju toks papildymas galėtų įnešti daugiau painiavos nei duotų pridėtinės vertės. Komitetas pritaria pačiai idėjai, tačiau siūlo ją realizuoti rengiant Nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinantį planą.
BLOKAI	Eil. Nr.	Poveikio rodikliai																
KYŠININKAVIMO MAŽINIMAS	1.	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis, procentais																
	2.	Gyventojų, per pastaruosius 12 mėn. davusių kyšių, dalis, procentais																
	3.	Gyventojų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais																
	4.	Įmonių vadovų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais																

						5.	Valstybės tarnautojų, nusiteikusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis, procentais		
					GYVENTOJŲ ĮGALINIMAS DALYVAUTI KORUPCIJOS PREVENCIJOJE	6.	Gyventojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis, procentais		
						7.	Įmonių vadovų, kurie praneštų apie korupciją, dalis, procentais		
						8.	Valstybės tarnautojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis, procentais		
						25.	Prokuratūrai informaciją pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą pateikusių asmenų skaičiaus didėjimas, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės		
					VALDŽIOS ATVIRUMAS IR SKAIDRESNIS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS	11.	Respondentų, manančių, kad sprendimų priėmimas Lietuvoje yra labai atviras / atviras, dalis, procentais		
						14.	Konsultavimosi priimant svarbius valstybės sprendimus rodiklis		
						15.	Gyventojų, per paskutinius 12 mėnesių dalyvavusių sprendžiant viešuosius vietos reikalus, dalis, procentais		
						16.	Lietuvos biudžeto skaidrumo indeksas, balais		
						18.	Didėjantis kryžminio lobistinės veiklos deklaravimo skaičiaus didėjimas, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės		
						19.	Didėjantis išankstinių rekomendacijų dėl interesų konfliktų valdymo ir nusišalinimų nuo galimo interesų konflikto viešajame sektoriuje skaičius		
						22.	Atvirų, naudingų ir pakartotinai naudojamų duomenų indeksas		
					STAMBIOS/ POLITINĖS KORUPCIJOS APRAIŠKŲ MAŽINIMAS	9.	Korupcijos paplitimas žiniasklaidoje, balais		
						10.	Įmonių vadovų, manančių, kad žiniasklaidos priemonės Lietuvoje yra labai skaidrios / skaidrios, dalies didėjimas, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės		
						12.	Verslo atstovų, manančių, kad korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką padariusiam verslui / jo atstovui bus skirta didelė bauda ar įkalinimas, dalis, procentais		
						13.	Gyventojų, manančių, kad valstybėje yra pakankamai gerų baudžiamojo persekiojimo pavyzdžių, atgrasančių nuo korupcijos, dalis, procentais		
						17.	Vieno tiekėjo viešųjų pirkimų dalis, procentais		
						23.	Viešąjį interesą ginančių institucijų kreipimusi į teismą, kad būtų apgintas viešasis interesas civiline ir administracine tvarka, skaičiaus didėjimas, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės		
						24.	Išieškoto turto korupcinio pobūdžio bylose dalies didėjimas nuo teismo priteistos sumos, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės		
					VIEŠOJO SEKTORIAUS	20.	Valdžios reguliavimo naštos, tenkančios verslui, rodiklis, balais		

					TEIKIAMŲ PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS	21.	Administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumo koeficientas, balais		
3.	„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022-06-01				Raginti institucijas, kurios bus atsakingos už priemonių bei veiklų įgyvendinimą, išsigryninti kelis aiškius, pamatuojamus tikslus, juos prioritetizuoti ir nusimatyti reikiamus resursus šiems tikslams pasiekti. Aiškiai pagrįsti rodiklių prioritetizavimą ir jų pasirinkimą;			Pritarti iš dalies	Argumentai: Pastaba naudinga, tačiau labiau taikytina ne šio dokumento turiniui, o rengiamam Nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinančiam planui, jo rengimo procedūrai ir įsitraukimui į ją. Siūlytina atsižvelgti į šią pastabą rengiant minėtą planą.
4.	„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022-06-01				Skatinti didesnę institucijų, atsakingų už NDKP priemonių parengimą, vadovybės dėmesį šiam procesui;			Pritarti iš dalies	Argumentai: Žr. Komiteto argumentus aukščiau.
5.	„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022-06-01				Pakeisti terminą „kryptys“ ir vietoje jo naudoti terminą „srautai“, kai kalbame apie strateginio tikslo siekimą 1-ame NDKP priede. Manome, jog terminas „srautai“ įneštų daugiau aiškumo ir palengvintų priemonių plano rengimo procesą.			Nepritarti	Argumentai: Terminas „kryptys“ yra visuotinai priimtinas terminas naudojamas strateginio lygmens ir kituose dokumentuose.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai: negauta.

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Seimo paskirtų papildomų komitetų / komisijų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1.	Antikorupcijos komisija, 2022-01-20, Nr. V-2022-689					Susipažinusi su Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams projektu (registracijos Nr. XIVP-1260) Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisija (toliau – Komisija) 2022-01-12 posėdyje išklusė Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Teisingumo ministerijos atstovus ir nutarė iš esmės pritarti šiam projektui.	Pritarti	
2.	Antikorupcijos komisija, 2022-01-20, Nr. V-2022-689					Komisijos nariai atkreipė dėmesį į tai, kad: - ar nebūtų logiškiau vertinimų rodiklių fiksavimą numatyti ne pagal šiuo metu projekte numatytus etapus, o pagal Seimo ir Vyriausybės kadencijas; - galimai per daug sureikšminami rodikliai (pvz. korupcijos suvokimo indeksas), kuriuos lemia gyventojų apklausos; - svarstyti, ar nereikėtų numatyti ir kitų objektyvių ir labiau pamatuojamų vertinimo rodiklių (pvz. dėl kompetencijos ir atsakomybės išgryninimo); - numatant priemones korupcijai mažinti pasigendama didesnio dėmesio viešajame sektoriuje teikiamų paslaugų skaitmenizavimui.	Nepritarti	Argumentai: Siūlytina nesieti vertinimo rodiklių su Seimo (toliau – LRS) ir Vyriausybės (toliau – LTV) kadencijomis, kadangi: – tiek Nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais (toliau – NKPD), tiek ir jos įgyvendinimui rengiamas planas yra skirti <i>visos valstybės ilgalaikei pažangai</i> korupcijai atsparios aplinkos kūrimo srityje užtikrinti; – abiejuose minėtuose planavimo dokumentuose yra numatyti tikslai, uždaviniai, rodikliai <i>ir institucijoms, kurios nėra pavaldžios vykdomajai valdžiai</i> ir turėtų veikti nepriklausomai nuo politinio

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
								ciklo (teismai, prokuratūra, VTEK ir t.t) bei atskirų kadencijų LRV keliamų tikslų, <i>bei vietos savivaldai</i>, kuri turi savo atskirą politinį ciklą, nesusietą su LRV įgaliojimų laikotarpiu; – atsižvelgiant į tai, kad NKPD siekiama ilgalaikės, tvarios pažangos <i>ne trumpesniu nei 10 metų laikotarpiu, manytina, kad būtina užtikrinti darbotvarkės ir jos įgyvendinimui skirtų priemonių vykdymo tęstinumą</i> nepriklausomai nuo politinio ciklo; – atsižvelgiant į tai, kad LRS ir LRV kadencijos nesutampa su kalendoriniais metais, pritarus šiam siūlymui, būtų apsunkinta NKPD ir plano vykdymo stebėsena bei suderinamumas su kitais strateginio planavimo dokumentais. Dėl rodiklių vertinimo: – rodikliai, kuriais numatoma matuoti pažangą siekiant strateginio darbotvarkės tikslo (tarp jų – ir Korupcijos

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
								suvokimo indeksas), numatyti NKPD 74.3 punkte, yra perkelti iš Nacionalinio pažangos plano, todėl jų siūlytina nekeisti; – NKPD poveikio rodikliai (viso 25), pateikiami darbotvarkės 2 priede. Labiau subjektyvūs (grįsti nuomone, suvokimu ar pan.) rodikliai (jų yra apie 12) derinami su objektyviai pamatuojamais ir/arba užsienio ekspertų skaičiuojamais rodikliais, tokiais kaip vieno tiekėjo pirkimų dalis, kryžminio deklaravimo atvejų skaičius, išieškoto turto dalis ir pan.; – objektyviau apskaičiuojami ir pamatuojami, trumpesniai laikotarpiai nustatomi ir labiau apčiuopiami rodikliai bus įtvirtinti NKPD plane, siejant juos su konkrečiomis priemonėmis ir vykdytojų atsakomybe. Dėl viešojo sektoriaus paslaugų skaitmenizavimo: – konkrečios priemonės, skirtos viešojo sektoriaus paslaugų

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
								kokybės gerinimui (per jų skaitmenizavimą), numatytos NKPD plane – šios priemonės ir konkretūs joms reikalingi technologiniai sprendimai neturėtų būti tvirtinami ilgesnio nei 10 metų laikotarpio strateginio planavimo dokumente, kadangi ši sritis yra išskirtinai dinamiška ir greitai kintanti.
3.	Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, 2022-03-16, Nr. 113-P-9					Iš esmės pritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-1260.	Pritarti	
4.	Žmogaus teisių komitetas, 2022-03-23 Nr. 112-P-10					Iš esmės pritarti nutarimo projektui Nr. XIVP-1260 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams patvirtinimo”.	Pritarti	
5.	Biudžeto ir finansų komitetas, 2022-03-30 Nr. 109-P-17					Pritarti nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams patvirtinimo” projektui Nr. XIVP-1260.	Pritarti	

7. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

7.1. Sprendimas: pritarti Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-1260(2) ir komiteto išvadai.

7.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1.	Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, 2022-06-15				B	Argumentai: Atsižvelgiant į tai, kad nauja Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo redakcija įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d., kurioje keitėsi straipsnių numeracija, tikslintina Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams patvirtinimo“ projekto preambulė vietoje „14 straipsnio“ įrašant „15 straipsnį“. Taip pat siūlytina papildyti projekto preambulę korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 8 dalimi. Pasiūlymas: Pakeisti Seimo nutarimo preambulę ir ją išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 2, 8 dalimis ir Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 14 15 straipsnio 2 dalimi, vertindamas korupciją kaip grėsmę nacionaliniam saugumui ir matydamas būtinybę valstybės institucijoms atlikti kryptingus ir koordinuotus antikorupcinius veiksmus, n u t a r i a:“	Pritarti	
2.	Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, 2022-06-15			201		Argumentai: Atsižvelgiant į tai, kad Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas vykdo šio klausimo parlamentinę kontrolę bei tai, kad šiuo metu galiojančioje Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programoje,	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						patvirtintoje 2015 m. kovo 10 d. Seimo nutarimu Nr. XII-1537 48 punkte yra nuostatos, kad „<...> <i>Tarpinstitucinis veiklos planas tvirtinamas ir keičiamas suderinus su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu. Programą ir (arba) tarpinstitucinį veiklos planą įgyvendinančių projektų rengėjai apie projektų parengimą informuoja Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą.</i>“, siūlytina papildyti darbotvarkės 201 punktą. Pasiūlymas: Papildyti „2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais“ 201 punktą ir jį išdėstyti taip: „201. Darbotvarkės planus rengia Vyriausybės paskirtas Darbotvarkės koordinadorius ir Vyriausybės įgaliota ministerija, dalyvaujant įstaigoms, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, ir joms pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms. Darbotvarkės plano rengėjai informuoja Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą apie parengtą Darbotvarkės plano projektą.“		

8. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 0, susilaikė – 0 (pritarta bendru sutarimu).

9. Komiteto paskirti pranešėjai: Laurynas Kasčiūnas, Saulius Skvernelis.

PRIDEDAMA. Komiteto siūlomas patobulintas įstatymo projektas XIVP-1260(2).

Komiteto pirmininkas

Laurynas Kasčiūnas

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biuro patarėja Vilma Kaminskienė